

Västra Mälardalens Släktforskare

Köping

Arboga

Kungsör

Västra Mälardalens Släktforskare

VMS

Verksamhetsplan för 2019

**Syftet med detta dokument är att beskriva föreningen Västra Mälardalens
Släktforskares (VMS) verksamhet i samverkan med studieförbundet NBV
under 2019**

Västra Mälardalens Släktforskare

Västra Mälardalens Släktforskare är en förening som bildades 2001. Föreningen har som mål att främja släkt- och historieforskningen i Västra Mälardalen med huvudorterna Köping, Arboga, Kungsör och Kolsva. Med historieforskning menar vi historien kring våra förfäder och den bygd där vi har våra rötter eller andra platser som vi är intresserade av.

Föreningens verksamhet 2019

VMS har aktiviteter inom följande områden:

Föreningsmöten för medlemmar med inbjudna föreläsare, studiebesök eller andra aktiviteter. Föreningsmötena hålls månadsvis under vår och höst. Programmet presenteras på VMS hemsida <https://vmsf.se/>, i en föreningsfolder och via förenings medlemstidning AnSpråket samt i de offentliga aktivitetsprogram som finns tillgängliga för föreningen.

Släktforskningens dag genomförs en lördag under januari varje år som en rikstäckande släktforskaraktivitet. VMS har 2019 aktiviteter i på biblioteken i Arboga och Kungsör med föredragshållare samt i föreningens lokal på Forum i Köping.

Utflyktsprogrammet under våren omfattar två utflykter.

- Medlemmarna inbjuds att delta på en utflykt längre fram i vår till Kalklinbanans museum i Malmberga och kalkbrottet i Forsby i samband med det föredrag Monica Lindkvist håller den 10 april.
- Den 22 maj gör föreningen en utflykt med guideade turer i Säterbo kyrka och vid Hjälmare docka.

Arkivens dag genomförs på hösten också den som en rikstäckande aktivitet. VMS program för den dagen bestäms någon månad innan.

Försäljning av släktforskningslitteratur och hjälpmedel på digitala medier med rabatter för medlemmar.

Introduktion till släktforskning/Öppet hus genomförs månadsvis med ett uppehåll under sommaren i släktforskarlokalen i Köping och på biblioteken i Arboga, och Kungsör samt i Brukskyrkans samlingsal i Kolsva.

Målet är att fånga upp personer som funderar på att börja släktforska men också att hjälpa medlemmar som stött på problem och behöver hjälp till exempel med att tolka texter. Medlemmar som bara har behov av en pratstund med likasinnade är också välkomna.

Programmet för Öppet hus tas fram terminsvis och annonseras på respektive kommuns hemsida/aktivitetslista samt på VMS hemsidan och via förenings medlemstidning AnSpråket.

Medlemsöppet i släktforskarlokalen tisdag, onsdag och torsdag 13:00 - 18:00.

I lokalen finns flera släktforskar datorer och en släktforskarvärd som ser till att allt fungerar. Besökare kan få hjälp av släktforskarvärden med problem de stött på i kyrkans bokföring under i sin släktforskning.

För barn och ungdomar: Under skolornas höstlov planerar vi hålla öppet för ungdomar i släktforskarlokalen i Köping vid några tillfällen för att informera och demonstrera hjälpmedel för släktforskning. Vi planerar också att delta Svenska kyrkans aktivitet "Harry Potter" i Köping.

Släktforskning genom DNA-analys startar med att personen själv eller någon anhörig/släkting "topsar" sig och sänder in ett salivprov till företaget som ska göra DNA-analysen. VMS erbjuder kit för topsning inklusive hjälp med själva topsningen och registreringen hos analysföretaget.

Studiecirklar inom många av släktforskningens olika discipliner.

VMS folkbildningsverksamhet sker i samverkan med studieförbundet NBV. Föreningens grundutbud av studiecirklar fördelar sig på orterna Köping, Arboga, Kungsör och Kolsva med utgångspunkt från vad som passar deltagarna bäst. Utbudet av studiecirklar anpassas löpande till den efterfrågan föreningen upplever och bestäms terminsvis. Aktuellt utbud av ej fulltecknade cirklar presenteras på VMS hemsida <https://vmsf.se/>.

Aktuella ämnesområden för 2019 är:

- Släktforskningens grunder - Lär dig hitta i kyrkböckerna och hur du dokumenterar det du hittar
- Släktforskningens grunder - Fortsättning som ger en allmän eller specifik fördjupning vald enligt deltagarnas önskemål till exempel soldatforskning, emigrantforskning etc
- Min Släkt, Genney och DISGEN 2018 - släktforskningsprogram som många i föreningen använder.
- Att skriva en släktberättelse/bok – Hur skriver man för att fånga läsarens intresse?
- Gårdsforskning för släktforskare - Hur levde dina förfäder?
- Släktforskning via DNA-analys – Stöd för tolkning av resultat för att hitta okända släktingar.
- Att läsa gamla handstilar - Nödvändigt för att tolka vad prästen skrev, inte minst på 1600- och 1700-talet
- Riksarkivets digitala forskarsal som blev gratis att använda från 1 februari 2018.

Studiecirklar startas löpande så fort det finns tillräckligt många deltagare.

Café- och fikamöten introducerades under 2016 och erfarenheten är att de lockar allt fler. De genomförs i cirkelform med ett möte per månad under vår- och höstterminerna. Avsikten är att deltagarna ska hjälpa och inspirera varandra. "Släktskrivarfika", "DNA-café", "Min släkt-fika" och "Gårdforskningsfika" pågår 2019. Fler områden tillkommer om intresse finns bland medlemmarna.

Glasplåtsprojektet startades under hösten 2015 och har som mål att bevara mer än 5 000 gamla fotografier på glasplåtar tagna hos Jannermans foto i Köping under perioden 1930 – 1955. Projektet omfattar såväl digitalisering, identifiering, fysisk och digital arkivering samt att göra bilderna tillgängliga för medlemmar och andra intresserade. Första steget att digitalisera glasplåtarna avslutas under 2018. Arbetet med att göra bildmaterialet tillgänglig för allmänheten och systematisk identifiering personerna på bilderna fortsätter under 2019.

Projektet kommer under 2019 även att digitalisera glasplåtar från Kungsörs Hembygdsförening.

Under 2018 fick föreningen en ny donation från Forsbergs Foto som omfattar uppskattningsvis 100000 fotonegativ från deras verksamhet under åren 1972 - 2018. Utmaning att hitta arkivlokal för

de ca 15 hyllmeter negativ som ingår i den donation är inte löst. Nu lagras materialet i föreningslokalen och på Forum vind. En möjlighet är Arkivcentrum i Arboga men det kostar ett årligt belopp som föreningen då måste täcka. Arbetet med katalogisering och digitalisering av denna donation kommer att inledas under 2019.

Arbetet med fotografierna genomförs i samverkan med NBV som ett antal studiecirkel där ett inslag är att lära sig skanna och arkivera bilder både fysiskt och digitalt.

Utbildning av VMS ledare och funktionärer genomförs löpande i samverkan med NBV. Vid ett möte i januari identifierades tre områden där NBV ska undersöka om de kan hjälpa till med föreläsare motsvarande.

- **Redaktörsutbildning** för redaktörerna till medlemstidningen AnSpråket. VMS redaktionskommitté är nya i rollen från sommaren 2018. Redaktörerna efterfrågar utbildning inom områdena Publisher eller liknande program, Hur en redaktion arbetar med planering av nytt nummer och design, redigera text, infoga bilder, färgsättning så att det blir en bra produkt.
- **Föreningskunskap.** NBV kan erbjuda cirkel i föreningskunskap. Vi undersöker intresset inom VMS.
- **Hjärt- och lungräddning** med övning och hantering av hjärtstarter. Medelåldern på VMS medlemmar är sådan att det är rätt troligt att det kan komma till användning vid föreningens verksamheter förr eller senare.
- **IT-stöd för drift av "NAS".** VMS har en IT-lösning för digital lagring av porträttarkivet med en åtkomst och säkerhetslösning som är för komplex för föreningens IT-kommitté. Hittills har supporten skett av en frivillig extern resurs som i längden kommer att kosta. Finns det någon kompetens inom NBV som kan stödja VMS?

AnSpråket är namnet på föreningens medlemstidning som ges ut två gånger per år. AnSpråket innehåller information om VMS verksamheter, program för kommande termin samt artiklar i form av släktkrönikor och släktforskningstips mm.

Anpassningen till GDPR, som är kortbenämningen på den nya EU-förordningen om hantering av personuppgifter, kräver ett relativt omfattande arbete av föreningens funktionärer. Arbetet består i huvudsak i att anpassa och dokumentera alla rutiner där vi hanterar personuppgifter vilket i sin tur påverkar våra digitala stödsystem. En stor insats gjordes under 2018 som resulterade i att merparten av föreningens aktiviteter dokumenterades och en utbildning av föreningens styrelse och funktionärer. Arbetet fortsätter under 2019.

VMS Släktforskarlokal

VMS släktforskarlokal finns i IOGT-NTO Forums hus på Västra Långgatan 2 i Köping med ingång från Västra Långgatan.

Släktforskarlokalen används för föreningsmöten, öppet hus och studiecirkelverksamheten. Lokalen med släktforskarresurserna är öppen för medlemmar tre eftermiddagar i veckan.

Vad som händer i lokalen framgår av Kalendern på VMS hemsida <https://vmsf.se/>.

VMS släktforskarresurser

I släktforskarlokalen finns tre datorer fullmatade med släktforskningshjälpmedel. Vid årsskiftet byttes den äldsta ut mot en nyinköpt. Abonnemang på Arkiv Digital's AD Online och Ancestry Word Delux. Inlagda databaser som Sveriges dödbok 1860 - 2016, folkräkningarna 1880, 1890, 1900, 1910, 1970, 1980, 1990, Begravda i Sverige 2, Smedskivan 10, mm.

På VMS hemsidan <https://vmsf.se/> finns en utförligare förteckning över vad som finns i datorerna.

Datorerna är anslutna till skrivare, för såväl svart/vit utskrift som utskrift i färg.

Utskrifter görs till självkostnadspris.

Datorerna kan även anslutas till en väggfast storbilds-TV som är praktisk att använda när fler ska titta på samma bild t.ex. vid studiecirkel och föreningsmöten. Även egna medtagna datorer kan anslutas såväl till VMS lokala wifi-nät och som till storbilds-TV:n via HDMI-kabel. Även skrivarna kan nås via wifi om rätt drivrutin finns i datorn.

Föreningen har ytterligare en fast dator i ett angränsande kontor. Den är ansluten till en A4-skanner som i första hand är avsedd för det pågående glasplåtsprojektet. Utrustningen får användas för alla typer av skanning av personer som fått utbildning på utrustningen. Kontakta Glasplåtsprojektet för utbildning glasplat@vmsf.se.

Tidskrifter och Litteratur

I VMS släktforskarlokal i Köping finns en del tidskrifter, böcker och annan litteratur. I en egen hylla finns utlånade skrifter från Köpings bibliotek. Där finns även tre volymer på tillsammans ca 1400 sidor med Björnängers utredning om Köping och dess innevånare från medeltiden till ca 1980.

VMS har en rutin där medlemmar kan låna hem merparten av föreningens skrifter.